

מחודדים

נזיר ושנתם שיהיו דברי תורה מחודדים נפיק (קידושין 5.)

מערכת: 073-249-0403
sikumhadaf12@gmail.com

לע"נ
הגה"ח ר' פינחס רוזנבוים זצ"ל
נלב"ע כ"ז ניסן תשע"ז

גליון
282

המרכז העולמי להפצת סיכומי הדף היומי
'מחודדים' נאחל לכל ידידנו וקוראינו
ברכת פורים שמה ושיעשה לנו ניסים כמו
שיעשה לאבותינו בימים ההם בזמן הזה

זאת בקל וחומר מנזיר שעבר איסור במה שקיבל
נזירות, ומגלח בתער, ק"ו למצורע שלא עבר על
איסור. ב. במקום שאפשר לקיים עשה בלי לעבור
על לא תעשה, אין עשה דוחה לא תעשה.

נזיר דף מ'. שב"ק פרשת תצוה - י"א אדר תשפ"ג

נזיר דף מ"א. יום א' פר' כי תשא - י"ב אדר תשפ"ג

דף מ' - ע"א

נזיר שהעביר כעין תער אפילו שער אחד לוקה. גילח כל
הראש בכלות ימי נזירות ושייר שתי שערות - לא עלתה
תגלחת. גילח רוב הראש [אף שלא כעין תער, כל שלא
שייר כדי לכוף ראשו לעיקרו] - סותר ימי נזירותו, לרבי
שמעון בן יהודה: כשם בשתי שערות מעכבת תגלחת
מצוה, כך גילוח שתי שערות באמצע נזירות - סותר,
וצריך להמתין שלושים יום.

שלושה מצוה להתגלח - נזיר מצורע ולוים, ואם גילחו
בלי תער (אף שגילחו כעין תער, כגון במשחה), או ששיירו שתי
שערות, לא עשו כלום.

דף מ' - ע"ב

נאמר בכהנים: 'זפאת זקנם לא יגלחו' ונאמר בישראל
'ולא תשחית פאת זקנך' - לת"ק: לומדים כהנים מישראל
שאינו חייב עד שילקטנו בתער המשחית, ולא במספרים,
ולומדים מכהנים לישראל שדווקא דרך גילוח חייב, ולא
בהשחתה ע"י מלקט ורהיטני.

נאמר במצורע: 'והיה ביום השביעי יגלח את כל שערו
את ראשו ואת זקנו', 'זקנו' מיותר לדרוש שמצות עשה
של גילוח מצורע דוחה לאו של גילוח כהנים, וכהן מצורע
מגלח.

המקור שמצורע מגלח בתער: לחכמים - מוכח מזה
שצריך יתור 'זקנו' ללמד שכהן מצורע מגלח, אף שאיסור
גילוח כהנים אינו אלא בתער, ואילו אפשר לקיים מצות
תגלחת מצורע במלקט ורהיטני יכול הכהן לגלח בהם ולא
לעבור על לאו. רבי אליעזר סובר שכהן עובר גם בגילוח
במלקט וברהיטני, ולשיטתו לומדים שגילוח מצורע בתער
מתגלחת נזיר, כפי שיבואר להלן (דף מ"א). אך אין ללמוד
במה הצד מתגלחת נזיר ולויים - שהצד השווה בהם
שקרבנם קבוע בין בעניים ובין בעשירים, אבל מצורע אם
הוא עני מביא ציפורים.

לחכמים המקור שתגלחת מצורע בתער מיתור 'זקנו'
הנאמר באיסור השחתה, שאין לומר שאין כוונת הכתוב
שצריך גילוח בתער לעיכובא, אלא שאם מגלח בתער אינו
עובר איסור השחתה - א. לזה אין צריך פסוק, שיש ללמוד

דף מ"א - ע"א

לרבי אליעזר שאינו יכול ללמוד גילוח מצורע בתער
מ'זקנו' האמור באיסור השחתה, שהרי לדעתו איסור
השחתה הוא גם במלקט וברהיטני, לומד שגילוח מצורע
בתער מיתור 'ראשו' האמור במצורע אחר שכבר נאמר
'גלח את כל שערו', ללמד שאף נזיר שמוזהר 'תער לא
יעבור על ראשו' (שסובר רבי אליעזר שנזיר עובר רק על גילוח בתער), אם
הוא מצורע מגלח, ואילו מצורע מקיים מצוותו במלקט
וברהיטני לא היה מותר לנזיר מצורע לגלח בתער, כיון
שאפשר לקיים מצות גילוח בלי לעבור על לא תעשה.

חכמים לומדים מ'ראשו' האמור במצות גילוח מצורע,
שהמצווה דוחה איסור הקפת פאת הראש, שאילו לא
נאמר 'ראשו' היינו אומרים שהקפת כל הראש אינה הקפה
האסורה, שאין הקפה אלא כשמשוה צדעיו, והשמיענו
הפסוק - א. הקפת כל הראש שמה הקפה, ב. עשה של
תגלחת מצורע דוחה לא תעשה של הקפת הראש. [והוא
הדין שעשה של תגלחת מצורע דוחה לאו של נזיר, אף
שדוחה ב' לאוין - נזיר והקפת הראש, ועשה של נזיר,
כשם שדוחה לאו ועשה של גילוח כהנים].

דף מ"א - ע"ב

'ראשו' ו'זקנו' הכתובים בתגלחת מצורע:

לחכמים - 'ראשו' שתגלחת מצורע דוחה לאו של הקפת
הראש, 'זקנו' שמצות תגלחת מצורע בתער.

לרבי אליעזר - 'ראשו' שתגלחת מצורע דוחה לאו של נזיר,
וממילא לומדים שתגלחת מצורע בתער דווקא [ונצרך
'זקנו' ללמד שתגלחת מצורע דוחה לאו של השחתת זקן
בכהנים, שאין ללמד ממה שדוחה לאו של נזיר - שנזיר
קל שישנו בשאלה, ועוד שבכהנים ריבה הכתוב מצוות
יתירות. ואילו נאמר רק 'זקנו' לא היינו יודעים שתגלחת
מצורע דווקא בתער].

[איסור הקפת הראש הוא אפילו בלי תער (ובזמן דווקא
בתער), ואפילו אם נאמר שהאיסור דווקא בתער אין ליטול
במספריים שהוא כעין תער, וכן נהגו העולם].

רבי אליעזר דרש שעשה דוחה לא - תעשה - ממה שנאמר 'גדילים תעשה לך' סמוך ל'לא תלבש שעטנז', ללמד שעשה של ציצית דוחה לאו של שעטנז. [שאינן ללמוד ממה שעשה של תגלחת מצורע דוחה לאו של נזירות - שאילו לא היה לימוד מ'גדילים תעשה לך' שעשה דוחה לא תעשה לחוד, לא היינו דורשים מ'ראשו' שדוחה איסור נזירות, שהרי בנזירות יש לאו ועשה].

נזיר דף מ"ב . יום ב' פרשת כי תשא - תשפ"ג

אגרא דתעניתא צדקתא - קח חלק בזיכוי הרבים בהוראת קבע עבור המרכז העולמי לסיכומי הדף היומי - 'מחודדים'

דף מ"ב - ע"א

נזיר שגילח תגלחת מצוה ושייר שתי שערות - לא עשה ולא כלום, מיתור הכתוב בנזיר טמא 'ביום השביעי יגלחנו' אחר שכבר נאמר 'וגילח', ולומדים נזיר טהור מנזיר טמא, כשם שלומדים נזיר טמא מנזיר טהור שמגלח בתער.

בכל דיני התורה רובו ככולו - שהרי דווקא בתגלחת נזיר צריך כולו.

בעי אביי: נזיר שגילח תגלחת מצוה ושייר שתי שערות, ואחר שצמחו שאר השערות גילח שתי השערות לבד, האם יצא מצות גילוח.

נזיר שגילח תגלחת מצוה ושייר שתי שערות, ואח"כ גילח אחת ונשרה השניה - יצא מצות גילוח, שהרי כשבא לגלח יש שתי שערות ויש בו שיעור גילוח. נשרה אחת וגילח אחת - לא יצא ידי מצוותו, שהרי בתגלחת ראשונה שייר שתי שערות, ובתגלחת שניה לא היה שיעור גילוח, שנשאר רק אחת.

משנה . נזיר חופף ומפספס, אף שמשיר שיער, וכרבי שמעון שדבר שאין מתכוין מותר. אבל אינו סורק, שמתכוון להסיר השיער שאינו מחובר יפה.

משנה . רבי ישמעאל אומר שנזיר לא יחוף באדמה, והסתפקו אם כוונתו באדמה מסוימת המשירה את השיער אבל בשאר אדמה מותר, או שגזר כל מיני אדמה מפני אותה אדמה המשרת השיער.

משנה . נזיר שהיה שותה יין כל היום, או מגלח או מטמא למתים בהתראה אחת - חייב אחת, התרו בו בכל פעם - חייב על כל אחת ואחת.

דף מ"ב - ע"ב

נזיר הנכנס לאהל המת והתרו בו משום 'לא יטמא' ומשום 'על נפש מת לא יבא' - לוקה שתיים. התרו בו 'אל תטמא' ונטמא במת, וחזרו והתרו בו ושב ונטמא - לרבה בדעת רב הונא אינו חייב שתיים אלא אם יש תוספת טומאה, כדלהלן, שנאמר 'ולא יחלל', ולא במי שהוא מחולל ועומד. ולרב יוסף לדעת רב הונא חייב שתיים אפילו בלי תוספת טומאה.

טומאה בחיבורים: הנוגע באדם שנוגע כעת במת - הרי הוא מדאורייתא כנוגע במת עצמו, וטמא שבעה ימים. אדם שלישי הנוגע בזה הנוגע באדם שנוגע כעת במת - מדאורייתא טמא רק עד הערב, ומדרבנן טמא שבעה ימים לענין לטמא תרומה וקדשים, אבל נזיר אינו סותר ימי נזירותו ואינו מביא קרבן טומאה, וכן אין הנוגע נמנע מעשיית קרבן פסח.

מה ששינינו במשנה שנזיר שכבר נטמא, וחזר ונטמא בהתראה שניה לוקה שתיים: לרב יוסף בדעת רב הונא - בכל אופן, ואף שנוגע במת שני בעודו נוגע במת הראשון, שאף כשהוא טמא הוא מוזהר שלא לחזור ולהיטמאות. לרבה בדעת רב הונא - מדובר באופן שמוסיף טומאה על טומאתו, והיינו שכבר פירש מהטומאה הראשונה, ואז כשחזר ונוגע במת יש תוספת בטומאתו - שאם נגע בו אדם קודם שנגע במת השני, טמא רק טומאת ערב, ואם יגע בו בעודו נוגע במת השני, יטמא שבע ימים, כנ"ל.

נזיר דף מ"ג . יום ג' פרשת כי תשא - תשפ"ג

דף מ"ג - ע"א

לעיל (דף מ"ב): נתבאר שלרבה בדעת רב הונא לא שייך שיתחייב שתיים משום 'אל תטמא' כל זמן שלא פירש מטומאה הראשונה, אבל אם נכנס לאהל המת עובר משום 'אל תטמא' וגם משום 'לא יבא', וקשה: אם נכנס לאהל המת בעודו נוגע במת - מדוע לוקה על 'לא יבא', והרי הוא מחולל, ואם כבר פירש - הרי גם על איסור טומאה חוזר ומתחייב, ונאמרו כמה תירוצים:

לרבי יוחנן: שני האיסורים באים כאחת, שלא נטמא במת קודם שנכנס לאהל המת, ועל שנכנס לוקה שתיים - 'לא יטמא' ו'לא יבא'. והקשו: הרי קודם שנכנס כולו, כבר נכנסו ידיו אל הבית, וכבר נטמא קודם שבא אל הבית - שכל אהל המת כאילו מלא טומאה.

לרבי אלעזר: שהיו ידיו צמודות לגופו, וכשנכנס עובר בשתיים. והקשו: הרי חוטמו נכנס תחילה וכבר נטמא קודם שנכנס רובו.

לרבה: כשנכנס הטה ראשו כלפי חוץ, וכשנכנס רוב גופו עובר בשתיים. והקשו: הרי אי אפשר שלא יכנסו אצבעות רגליו אל הבית קודם שנכנס רוב גופו, והרי כבר נטמא קודם שנכנס. [ואם נכנס כשהולך אחורנית - אינו עובר על 'לא יבא', שאין זו דרך ביאה].

לרב פפא: נכנס בשידה תיבה ומגדל, ובא חבירו ופרע מעליו המעזיבה, והוא סיעו בכך, שטומאה וביאה באים כאחת.

לרב אשי: בנזיר שישב בבית, ומת שם אדם בעת שישב שם, שטומאה וביאה באים כאחת. [מסוגייתנו מתבאר שכהן שכבר טמא ומחולל, אסור לטמא את עצמו שוב].

ממה שכתוב בכהן הדיוט 'לא יטמא בעל בעמיו להחלו' דרשו חכמים: אינו מוזהר אלא על מת - שנעשה חלל, ולא על מגוייד. ורבי דרש כן מהאמור בנזיר 'לא יטמא להם במותם'. לרבי יוחנן: אין ביניהם מחלוקת לדין אלא בדרשה. לריש לקיש: לחכמים מוזהר גם על גוסס, שהוא בכלל 'חלל', ואף שאינו מטמא עד שמת, ולרבי שדרש מ'במותם' אינו מוזהר על גוסס. [לפי גירסא זו להלכה אין כהן מוזהר על גוסס, שהלכה כרבי יוחנן כלפי ריש לקיש. אך לגירסת בה"ג שגורס אביי במקום רבי יוחנן ורבא במקום ריש לקיש - מוזהר על הגוסס, שהלכה כרבא כלפי אביי, והלכה כחכמים כלפי רבי - שהם רבים].

מהאמור 'לא יטמא להם במותם' לומדים - אבל מטמא לנגע וזיבתם. וגם רבי הלומד מפסוק זה שאינם מטמאים רק משעת מיתה לומד גם את זאת, מכך שנאמר 'במותם' ולא 'במות'.

מהאמור 'לא יחלל בעל בעמיו להחלו' לומדים - יצא מי שמחולל וטמא שאינו עובר. וגם ת"ק הלומד מפסוק זה שאינם מטמאים רק משעת מיתה לומד גם את זאת, מכך שנאמר 'להחלו' ולא 'להחל'.

דף מ"ג - ע"ב

כהן הדיוט אף שמיטמא לאביו, לדעת רב אם נקטע ראשו אינו מטמא לו, שנאמר 'לאביו יטמא' - בזמן שהוא שלם, וכן דעת ר' יהושע בן אלישע וד' זקנים שעמו. אמנם אם הוא מת מצוה - מיטמא לו. לדעת רבי יהודה: נאמר באחותו של כהן הדיוט 'לה יטמא' - למעט שאינו מטמא לאבריה, בין מן החי בין מן המת. ומכך שכפלה התורה 'אמור אל הכהנים... ואמרת' לומדים שדווקא לאבריה אין מיטמא, אך מיטמא לשדרה או גולגולת לחוד, וכן לרוב בנין, ולרוב מנין. וכשנטמא לאחד מאלו - חוזר אף להיטמאות לאבר אחד ואף לעצם כשעורה. ומאחות לומדים לשאר קרובים.

מת מצוה היינו שאין לו קוברים, ואם היה קורא ואין קרובים עונים לו הרי זה מת מצוה, וכן ההולך בדרך שלא שכיח שם אדם. [מת מצוה שיש שם ישראל - לא יטפל בו כהן. ובאשתו קטנה הנשואה לכהן - מדרבנן מטמא לה אע"פ שיש לה קרובים, לפי שהם מתרשלים לקובריה כיון שבעלה יורשה, החשיבוה רבנן כמת מצוה, שכשיש טעם יש כח ביד חכמים לעקור דבר מן התורה אפילו בקום ועשה].

נזיר דף מ"ד . יום ד' ט"ו אדר - תשפ"ג

לזכות וטובת נשמת רבן של ישראל
שמריהו יוסף חיים קנייבסקי זצוק"ל ב"ר יעקב
ישראל זצוק"ל
נלב"ע שושן פורים תשפ"ב

דף מ"ד - ע"א

משנה . שלשה מינים אסורים בנזיר: הטומאה והתגלחת והיוצא מן הגפן. חומר בטומאה ובתגלחת מין - שסותרים נזירותו, בטומאה נאמר 'והימים הראשונים יפלו', ובתגלחת משום שצריך גידול שער בתגלחת, ואין היוצא מן הגפן סותר, ואין לומדים שיסתור אף שחומר מטומאה שהרי לא הותר מכללו - שנאמר 'והימים הראשונים יפלו כי טמא נזרו' - טומאה סותרת ואין יין סותר.

חומר ביוצא מן הגפן מטומאה ובתגלחת - שלא הותר מכללו, וכגון אם נשבע שישתה יין אסור לשתותו, והם הותרו - טומאת מת מצוה, ותגלחת מצוה של נזיר מצורע. ואין לומדים שגם יין יותר מכללו במקום מצוה, בקל וחומר מטומאה שהיא חמורה שסותרת והותרה - שנאמר 'מיין ושכר יזיר' - לאסור יין מצוה כיון הרשות.

חומר טומאה מתגלחת - שהטומאה סותרת הכל, וחייבים עליה קרבן, ותגלחת סותרת רק שלושים יום, ואין חייבים עליה קרבן. ואין לומדים שתסתור הכל בקל וחומר מטומאה, שהרי חמורה בכך שגם המגלח לוקה כמתגלח מה שאינו כך בטומאה שאין המטמא עובר כנטמא - שנאמר 'והימים הראשונים יפלו כי טמא נזרו' - טומאה סותרת את הכל ולא תגלחת.

טומאה הותרה מכללה למת מצוה, ואין לומדים קל וחומר מין, שנאמר 'לאביו ולאמו לא יטמא' - אבל מיטמא למת מצוה.

בטומאה אין המטמא את הנזיר לוקה כנטמא עצמו - שנאמר 'וטמא את ראש נזרו' - של עצמו.

בתגלחת עשו מגלח כמתגלח - שגם המגלח נזיר עובר בלאו ולוקה, ואין לומדים קל וחומר מטומאה שחמורה שסותרת את הכל, ולא עשו מטמא כנטמא - שנאמר 'תער לא יעבור על ראשו' - לא יעבור לא הוא ולא אחר.

תגלחת הותרה מכללה - בתגלחת של מצוה במצורע, ואין לומדים בקל וחומר מין שלא תותר - שלומדים מריבוי 'ראשו וזקנו' שנאמר במצורע (אחר שכבר נאמר שמגלח 'כל גופו') שאף נזיר מצורע מגלח.

תגלחת סותרת, ואין אומרים שלא תסתור קל וחומר משתיית יין שאף שלא הותרה מכללה אינה סותרת - משום שצריך גידול שער לתגלחת.

שתיית יין אינה סותרת, ואין אומרים שתסתור קל וחומר מתגלחת שהותרה מכללה וסותרת - שתגלחת סותרת רק משום שצריך גידול שער לתגלחת.

דף מ"ד - ע"ב

משנה . תגלחת טומאה - לרבי עקיבא: מזה שלישי ושביעי, ומגלח בשביעי, ומביא קרבנותיו בשמיני, ואם גילח בשמיני - מביא קרבנותיו בו ביום.

רבי טרפון שאל את רבי עקיבא: מה בין נזיר למצורע, שמצורע שגילח בשמיני מביא קרבנותיו בתשיעי. והשיב לו רבי עקיבא: נזיר טהרתו תלוי בימיו, שנטהר מיד לאחר הזאת שלישי ושביעי, ומצורע טהרתו תלוי בטבילה שלאחר התגלחת, ולכן אם גילח בשמיני וטבל, הרי הוא מחוסר הערב שמש להביא קרבנותיו עד תשיעי. ואכן גם נזיר הגם שאין צריך טבילה לאחר תגלחת, מ"מ צריך טבילה לאחר הזאה, ואם לא טבל בשביעי לאחר הזאה וטבל בשמיני, אינו מביא קרבנותיו עד תשיעי. והסתפקו בגמרא אם רבי טרפון קיבל תשובת רבי עקיבא, או שחולק וסובר שנזיר שגילח בשמיני מביא קרבנותיו בתשיעי אף אם טבל בשביעי.

נזיר דף מ"ה . יום ה' פר' כי תשא - ט"ז אדר תשפ"ג

דף מ"ה - ע"א

שנינו בברייתא: נאמר 'וכי יטהר הזב מזובו, וספר לו שבעת ימים לטהרתו... ורחץ בשרו במים חיים וטהר. וביום השמיני יקח לו שתי תורים... ובא לפני ה' אל פתח אהל מועד...' - אינו בא ביום השמיני אלא כשטבל ביום השביעי ועשה הערב שמש.

חבריו של רב נתן בר הושעיא למדו מברייתא זו - שטבול יום מזוב דינו כזב, ואסור להיכנס למחנה לוייה [משום שטומאה יצאה מגופו, ולכן הוא הדין זב בעל שתי ראיות, אף שאינו מחוסר כפורים אסור להיכנס למחנה לוייה. וכיון שדינו כזב אינו משלח קרבנות, שאין שוחטים וזורקים עליו], ולכן אינו בא אלא ביום השמיני אחר שכבר אינו טבול יום, אבל אם טבל בשמיני אינו בא.

הקשה להם אביי: הלא גם בנזיר טמא כתוב שמביא קרבנות דווקא ביום השמיני, אחר שטבל ועשה הערב שמש ביום השביעי, והרי אין טומאתו אלא טומאת מת, ובוודאי מותר להיכנס בעודו טבול יום אל שערי ניקנור שהם במחנה לוייה, שהרי אפילו מת עצמו מותר להיכנס שם, אלא בהכרח יש לפרש הפסוק שבא ללמד זמן הבאת הקרבנות שהוא ביום השמיני.

ביאור הברייתא לאביי: זב שטבל ביום השמיני אינו נכנס

ולחכמים שתגלחת אינה מעכבת אע"פ שהיא בגופו, קל וחומר שאין תנופה מעכבת. [ואף ללישנא בתרא להלן רק לרבי אליעזר התנופה מעכבת, ולא נחלקו עם לישנא קמא רק בבאור ברייתא דלהלן].

דף מ"ו - ע"ב

נזיר ממורט - לבית שמאי אינו צריך להעביר תער על ראשו, ולבית הלל צריך.

ללישנא קמא לשיטת רבינא: לבית שמאי אין לו תקנה בהעברת תער על ראשו הממורט, ולכן לשיטת רבי אליעזר שתגלחת מעכבת יאסר ביין לעולם, ולחכמים שתגלחת אינה מעכבת מ"מ אינו יכול לקיים המצוה, ולבית הלל מקיים תגלחת בהעברת תער על ראשו הממורט. ללישנא בתרא לשיטת רבינא: לבית שמאי יש לו תקנה בהעברת תער על ראשו, ולבית הלל צריך לגלח וכיון שאין לו שער אין לו תקנה.

ברייתא: 'זאת תורת הנזיר' - בין יש לו כפיים בין אין לו.

ללישנא קמא - להוי אמינא: כשם שאם אין לו כפיים אין התנופה מעכבת, כך כשיש לו אינה מעכבת, ואף לרבי אליעזר. למסקנא: בית הלל היא הסוברים שנזיר ממורט מעביר תער על ראשו הממורט כנ"ל, שנאמר 'זאת תורת הנזיר' ומפרשים - בין יש לו שער בין אין לו שער יקיים תגלחת, וכן לענין תנופה מפרשים בין יש לו כפיים - יניף על כפיו, ובין אין לו כפיים - יניף על זרועותיו.

ללישנא בתרא - להוי אמינא: כשם שאם אין לו כפיים התנופה מעכבת, כיון שאינו ראוי לתנופה, כך כשיש לו היא מעכבת, ואפילו לחכמים הסוברים שאין תגלחת מעכבת. למסקנא: בית שמאי היא שנזיר מעביר על תער על ראשו הממורט כנ"ל, וכן לענין תנופה גם זה שאין לו כפיים מניף בזרועותיו.

מצורע שאין לו בוהן יד ורגל - לרבי אליעזר: אין לו תקנה עולמית. לרבי שמעון: יניח דם האשם על מקום הבוהן. לחכמים: יניח על של שמאל.

לרב פדת - רבי אליעזר ובית שמאי אמרו דבר אחד. והיינו כשיטת רבינא בלישנא קמא, שלבית שמאי צריך לקיים הכתוב כפי שנכתב ומעכב, ולכן אין לנזיר ממורט תקנה לתגלחת. וללישנא בתרא שלבית שמאי יש תקנה נחלקו על רב פדת.

משנה . גילח על הזבח ונמצא פסול - שנשפך דמו, או יצא, או נטמא - תגלחתו פסולה, שלא נזרק עליו אפילו אחד מן הדמים בהכשר, ודינו כמו שגילחוהו לסטים לאחר מלאת, שלרבי אליעזר סותר שבעה ולרבנן שלושים, ושאר זבחי לא עלו לו, שהיה צריך לשהות עד שיגדל שערו.

גילח על החטאת שלא לשמה, ואח"כ הביא העולה והשלמים לשמה - תגלחתו פסולה וזבחו לא עלו לו, שחטאת שלא לשמה פסולה.

גילח על העולה או על השלמים שלא לשמן - לת"ק: אף שהם כשרים שלא לשמן, מ"מ לא עלו לבעלים לשם חובה, והרי הוא כמו שגילח על עולה ושלמי נדבה, ותגלחתו פסולה. לרבי שמעון: אותו זבח שקרב שלא לשמו לא עלה לו, ושאר זבחי עלו לו, ויצא ידי תגלחתו אף שגילח על זה שלא לשמו שהרי הוא כנדבה, שגם על נדבה יכול לגלח, שנאמר 'ונתן על האש אשר תחת זבח השלמים', ולא נאמר 'על שלמיו'.

גילח אחר הקרבת שלשתם ונמצא אחד מהם כשר - תגלחתו כשרה.

להביא קרבנות, אינו משום שטבול יום מזוב הוא כזב, אלא כיון שהוא מחוסר כיפורים מטומאה היוצאת מגופו, כשם שאסור במחנה שכינה, שנאמר 'עוד טומאתו בו', כך אסור במחנה לוי, שנאמר 'פתח אהל מועד' אע"פ שעומד בשערי נקנור שהוא מחנה לוי, לומר כשם שאסור באהל מועד כך אסור במחנה שכינה.

משנה . סדר תגלחת טהרה: מביא שלשה בהמות - חטאת עולה ושלמים. לרבי יהודה: שוחט השלמים ומגלח עליהם, שנאמר 'וגלח הנזיר פתח אהל מועד', ובהכרח אין הפירוש כפשוטו, שדרך בזיון הוא (ורבי יאשיה הוסיף שדרך בזיון כזו אסורה מקל וחומר מהאיסור 'לא תעלה במעלות על מזבחי' אע"פ שהוא הולך לעבוד ואינו בזיון כל כך), אלא כוונת הפסוק שיגלח על קרבן השלמים שנאמר בו 'פתח אהל מועד'. ורבי יצחק למד שאין הכוונה שיגלח בפתח אהל מועד, מהכתוב 'ולקח את שער ראש נזרו ונתן על האש אשר תחת זבח השלמים' - אינו מחוסר אלא לקיחה ונתינה, ואם מגלח פתח אהל מועד מחוסר גם הבאת השער אל מקום האש, שהשלמים נאכלים בכל העיר. וללשון ב' דרש רבי יצחק הפסוק כמקור שמגלח על קרבן השלמים. לרבי אלעזר: מגלח על החטאת, שהיא קודמת בכל מקום שמביאים אותה יחד עם שאר קרבנות.

'וגלח הנזיר פתח אהל מועד' - לאבא חנן משום רבי אליעזר אין כוונת הפסוק אלא שיגלח בזמן שאהל מועד פתוח, אך אין צריך במקום פתח אהל מועד.

'וגלח הנזיר' - לרבי שמעון שזורי 'ולא נזירה', שאינה מגלחת בפתח אהל מועד שמא יתגרו בה פרחי כהונה [אבל נזיר מגלח על פתח אהל מועד. רא"ש], ואינו דומה לסוטה שמקיימים בה 'והעמידה לפני ה'" - שאינה כוחלת ופוסקת. גילח על אחת משלשתם - יצא.

הביא ג' בהמות ולא פירש - הראויה לחטאת תקרב חטאת, לעולה תקרב עולה, לשלמים תקרב שלמים.

דף מ"ה - ע"ב

משנה . לאחר שהיה מגלח היה נוטל מרוטב השלמים ונותן על שער ראש נזרו, ומניחו תחת הדוד שהשלמים מתבשלים בו, ואם שילח תחת הדוד שמתבשל בו החטאת, וכן בנזיר טמא (לרבי מאיר שגם בו נאמרה מצוה זו) אם נתנו תחת דוד של אשם יצא.

שילוח שער תחת הדוד:

לחכמים - רק בתגלחת טהרה כשמגלח כמצוותו בירושלים. לרבי יהודה - בכל תגלחת טהרה, ואף במדינה.

לרבי מאיר - בתגלחת טהרה שבכל מקום, ובתגלחת טומאה שבירושלים, ורק בתגלחת טומאה שבמדינה לא, ששערו נקבר.

נזיר דף מ"ו . יום ו' פרשת כי תשא - י"ז אדר תשפ"ג

דף מ"ו - ע"א

משנה . היה מבשל את השלמים או שולקם, הכהן נוטל את הזרוע בשלה מן האיל, וחלת מצה אחת מן הסל, ורקיק מצה אחת, ונותן הכל על כפי הנזיר, ומניפם.

הנזיר הותר לשתות יין ולטמא למתים - לת"ק ולרבי אליעזר: אחר המעשים כולם, שנאמר 'ואחר כן ישתה הנזיר יין' - אחר המעשים כולם.

לרבי שמעון: כיון שנזרק דמי אחד הקרבנות הותר, שלמדים 'ואחר כן ישתה...' בגזירה שוה מ'אחר התגלחו את נזרו' - כשם ששם מדובר במעשה יחידי (תגלחת), כך גם כאן במעשה יחידי.

תנופה מעכבת לשתות יין ולטמא למתים לרבי אליעזר הסובר ש'אחר ישתה הנזיר יין' היינו אחר המעשים כולם, ואף שלעניין כפרה שירי מצוה היא ואינה מעכבת הכפרה.